

Ese detrei ori in septemana: Mercuri-a, Vineri-a si Domineca, candu o cola intraga, candu numai diumetate, adeca dupa momentulu impregiariloru.

Pretulu de prenumeratiune:

<i>pentru Austria:</i>	
pe anu intregu	8 fl. v. a.
" diumetatu de anu	4 " "
" patrariu	2 " "
<i>pentru Romani'a si strainetate:</i>	
pe anu intregu	16 fl. v. a.
" diumetate de anu	8 " "
" patrariu	4 " "

Invitare de prenumeratiune

la

„ALBINA“

Cu 1 octovre v. incepemu nou patrariu de anu, pentru care deschidemu prenumeratiune. „ALBINA“ va aparé casé pana acum'a, adeca de trei ori in septemana.

Pretulu de prenumeratiune pent. Austr'a

pre unu anu intregu	8 fl. v. a.
" 1/2 de anu	4 fl. v. a.
" 1/4 " "	2 fl. v. a.
<i>pentru Romani'a si strainetate</i>	
pre unu anu intregu	16 fl. v. a.
" 1/2 de anu	8 fl. v. a.
" 1/4 " "	4 fl. v. a.

Rogamu pe dd. prenumeranti a-si insemna curatu numele si locuinta; éra daca nu primescu veri unu numéru, se binevoiesca a reclama delocu in epistole nesigilate si nefrancate, insemnendu langa adresa: „reclamatiune diurnalistica.“ De la noi spedarea este regulata, si dorimu ca foi'a se ajunga asidere regulatu la manile dloru prenumeranti.

Redactiunea.

Viena 5/17 optovre 1868.

Ne-amu retienutu pan'a acum'a a reportá cititoriloru nostri ceva mai pre largu despre revolutiunea din Spani'a, fiindu ca s'a ivitu pe orizonulu romaniloru din Austri'a unu cometu asceptatu si doritu de sufletulu romanescu dejá de sute de ani trecute, fiindu ca s'a ivitu pe orizonulu romaniloru unu sóre plinu de dimbiri ceresci, plinu de sperantie incantatorie pentru totu sufletulu romanescu ce-si iubescce mai presusu de tóte beserica si relegiunea, odóre nepretiuite, primite ca o zestre si moscenire scumpa de la stramosii sei; fiindu ca s'a ivitu pe orizonulu nostru acelu lacéferu stralucitoriu, ce se numesce „Congresulu nationalu besericescu alu romaniloru greco. or. din Transilvani'a si Ungari'a.“ Caus'a acést'a de mare ponderositate pentru noi ne-a condusu spre a-i da tóta atentiunea cuvinita, spre a reportá on. citoriu totulu ce bate in sfer'a ei, ce se atinge de ca.

Éra ce privesce revolutiunea spaniola, am asceptatu rezultate mai positive, ca se sierbimu cu ele on. cititori ai foiei acestei'a. Si intru adeveru astadi putemu vorbi mai cu securitate, mai apriatu despre revolutiunea respektiva decatu c'o septemana mai nainte.

Neci unu restimpu de doue septemani nu i-a trebuitu poporulu spaniolu spre a scuturá jugulu despoticu alu celui de pe urma tiranu din casa Bourboniloru. Armat'a s'a unitu cu poporulu apesatu, cu parintii si cu fratii sei ce nu mai puteau suferi tirani'a ruginita. Isabel'a a trecut peste fruntariile Spaniei spre a nu se mai întórce. Ea n'a lasatu in urm'a sa nemica alt'a, decatu cele mai infioratorie urme de apasare, de dispoiare si de unu despotismu crancenu. Éra suvenirile cele-a dusu cu sine din multu cercat'a peninsula a Pireniloru sunt numai si numai blastemurile, ur'a, si despretiulu acelor'a, pe cari i-a sclaviasatu si i-a calcatu in picioré, ne aducandu-si aminte de dreptatea pedepsitoare a Nemesei, ce nu éra nimeru'a.

Neci doue septemani de dile n'au trebuitu si poporulu spaniolu infratitu cu armat'a despotului a triumfatu, fora se céra atate viptime de sange omenescu, precate le cerea esregin'a Isabel'a fora revolutiune, numai pentru a-si lines-

ci setea tiraniei sale. Éta ce ni spune diuariulu francesu „Liberté“ despre jertfele ce si le luá esregin'a singura din poporulu nefericitu, ce lu guverná: „Ni lipsesce spatiulu si tempulu spre a enumerá mai pre largu blandeti'a si marinosi'a Isabel'e prin restempu de 20 de ani, si spre a o aretá in lumin'a cea cuvinita, inse spre a resturná afirmatiunile oficiosului „Constitutionnel“, ni agiunge a esamina istori'a unui singuru anu alu domnirii Isabel'e, si anume din iuliu 1866 pona in iuliu 1867: Camera deputatiloru consentiesce cu votulu senatului, de a desfiintiá garanti'a constitutionala, si desfiintiarea acést'a fu ceruta de catra ministeriulu constitutionalu (!?) alu reginei. — 31 iuliu 1866: Gonzalez Bravo ordonéza guvernatoriloru provinciali se intrebuintieze stricteti'a cea mai esemplaria asupra fiecarui individu carele ar voi se 'nfiintieze o adunare séu asociatiune nelegala. — 23 septembre: Judecatori'a marciala condémna 33 persóne la mórte, éra 54 persóne la deportatiune. — 29 pona la 30 diec.: Narvaez, presiedintele consiliulu ministerialu, demanda in nóptea din 29 catra 30 a se arestá unu numeru de deputati (intre acestia si presiedintele camerei, Rios Rosas, Salavarrias) pe bas'a unei adrese indreptate catra regin'a, carea continea nesce acusatiuni in contr'a ministeriulu. Marsialulu Serrano, presiedintele senatului, se arestéza asemene. Arestatii se transportéza la Présidios si la insulele Canarice. — In 30 diecemvre: Se disolva camerele (Cortes), se ordonéza alegeri nóue pentru Martiu 1867. — 15 januariu: ordonanti'a draconica a capitanului generalu, contelui Cheste, in privinti'a preseii. Elu amerintia cu mórtea pe ficine, carele redigéza si tiparesce carti si scripte politice molipsitorie. — Noi nu voimu se indepliniu listá acést'a de pecate ale Isabel'e, nu voimu a pomeni despre cele 500 de capuri, ce le cerú regin'a dupa ce strivi rescularea catalonica, si dintre carile O'Donnellu incuviintiá numai 60. Nu vom pomeni neci despre inpusicarea mai multoru diuaristi. Una inse marcámu mai cu séma, si anume ca sistemulu apesariloru n'a fostu in stare a mantui tronulu Isabel'e.“

Astfelu de fapte brutale si arbitrarie ilustréza totu tempulu domnirii esreginei din Spani'a. — Fatia cu astfelu de lucrari triste neci n'a pututu avea dens'a o sórte mai favoritoria. — Capii revolutiunii au astadi unu ministeriu din mediloculu loru, ei domnescu situatiunea, pregatescu o constituanta purcediatoria din votulu poporulu suveranu, de la a carei pronunciamentu credemu ca va depinde modulu guvernarii in Spani'a pentru venitoriu.

Sunt presemne cumca in Spani'a se va adoptá in privinti'a guvernamentulu sistemulu monarchicu constitutionalu. Generalulu Primu s'a esprimatu de repetite ori in scrisórea sa publicata in diuariulu „Gaulois“ in forma de manifestu, in favórea monarchiei constitutionale, pe o basa liberala si corespundietoria programulu revolutiunii. Deci credemu a nu retaci, daca presupunemu, cumca generalulu Primu, acelu Odiscu alu emigratiunii spaniole, acelu barbatu energicu in întreprinderi si iscusitu in diplomatie, are dejá unu planu gat'a, si pune in misicare tóte midilócele necesarie pentru ca se iésa innaintea diplomatiei europene cu unu faptu indeplinitu.

Primu a delaturatu de la sine cu totulu ide'i a uniunii iberice, ce o patro-

ná cu deosebire in anii trecuti, fiindu ca s'a convinsu, cumca dinasti'a Coburgiloru din Lisabonu nu are destula elasticitate ca se consentiesca la o astfelu de întreprindere.

Primu sémena se spriginésca pentru tronulu Spaniei candidatur'a ducelui Thomas din Genua, pre carele lu recomanda Victoru Emanuelu, si Angli'a lu sustiene. Dintre candidatii numiti pana acum'a, alu caroru numeru este fórte mare, numai unulu si-a pronuntiatu vointi'a de a primi corón'a Spaniei si frinele guvernului in manele sale; si acést'a este ducele de Genua. Cum vor decurge trebile mai departe vomu vedé.

De la diet'a Ungariel.

Siedinti'a casei reprezentantiloru din 12 optovre.

Presiedinte: C. Szentiványi; notariu: Paiss.

Din partea regimului sunt de fatia: B. Horváth si Gorove.

Dupa autentizarea protocolulu siedintiei din urma presenta casei

Iosif Székács petitiunea adunarii generale superintendentiale de confesiunea luterana in caus'a proieptulu de lege pentru educatiunea poporulu, rogandu ca proieptulu mentiunatu catu mai cu róndu se se pertrapeze.

V. Tóth preda o petitiune din partea institutulu de pensiune a teatrului ungurescu. Standu in legetura petitiunea acést'a cu bugetulu pentru anulu 1869, deci se preda comisiunei finantiarie.

A. Opitz presinta casei unu proieptu de resolutiune in carele propune a se provocá ministeriulu de justitia ca fora intardiare se puna unu proieptu de lege pe mas'a casei, in carele se se ordina ca districtulu erarialu cistibiscanu cu spesele statulu se se elibere de darile urbariale.

M. Papp presinta unu proieptu de lege pentru desdaunarea Cumaniloru.

Dupa aceste se cetesce a trei'a óra si primesce definitivu proieptulu de lege pentru retributiunea sumelor relative la rescumpe-rarile perenale, precum si proieptulu pentru stergerea legiloru de usura.

Cu aceste siedinti'a de astadi s'a finitu.

Siedinti'a casei reprezentantiloru din 15 optovre.

Presiedinte: C. Szentiványi; notariu: P. Michályi.

Se autentica protocolulu siedintiei premerse, si apoi cetesce

L. Horváth inscintiarea comisiunei centrale supra principiloru relative la ordinea procesuala, cari le a fostu alesu comisiunea juridica de basa pentru o desbateré mai usiora a proieptulu de lege respektivu.

Comisiunea centrala aprobéza parerile comisiunei juridice cu esceptiune de cate-va punte.

Se ordina a se tipari acesta inscintiare, éra desbateré se va incepe luni.

c. G. Kemény cetesce inscintiarea comisiunei finantiarie in caus'a creditulu, suplementariu de 100.000 fl. pentru restitutiunea securitatei publice; comisiunea recomanda votarea unci sume numai de 60.000 fl. Se mai cetesce si inscintiarea comisiunei finantiare in caus'a petitiunei drului Arányi, carele róga cas'a ai retribui sumele cheltuite pentru ameliorarea castelulu Uniadyloru, si cu aceste s'a finitu siedinti'a de astadi.

Aradu in 1/13 octovre 1868.

(Reflesiuni detaiate la pamfletele, scorniturile si mistificarile rafinate ale

Prenumeratiunile se facu la toti dd. corespundinti a-i nostri, si d'adrepulu la Redactiune Josefstadt, Langegasse Nr. 43, unde suntu a se adresá si corespondintiele, ce privescu redactiunea, administratiunea si editur'a; cate vorfi nefrancate, nu se vor primi, éra cele anonime nu se vor publica.

Pentru anuncie si alte comunicatiuni de interesu privatu — se respunde cate 7 cr. de linie repetirile se facu cu pretiu scadiutu. Pretiulu timbrulu cate 30 cr. pent. una data, se antecipa.

diurnalistici magiaro - némtio - gidane nescocite de vasalii aceleia.) Foile provinciale neamice intregi Romanime care sub auspiciile si protectiunea sectiei si corifeiloru gidanimei de aici aparu in orasiulu acést'a si anume diuariulu nemtiescu redigiatu de vestitul redactoru gidanescu botezatu „Arader Zeitung“ si celu magiaru „Aradi Lapok“ sub redigerca cunoscutulu redactore, cu o amaratiune si inversiunare nespusa au raenitu in dilele din urma nesce articlii plini de sofisme, mascari si incriminari fórte cumplite si grave asupr'a confratiloru de peste carpati facendu o caracteristica dejositoria si degradatoria si plesnindu in facia intregu poporulu romanu cele mai mari compromiteri de necultura degradandu-lu la selbatacia si ilustrandu intemplamintele esceselor provenite in „Galatz“ cu gidovimea cea nepaciuita si nedomolnica, buciná in lumea larga tipetu si vaietu asupr'a „faradelegileru, asupr'a tiranismulu si barbarismulu“ comisu din partea romaniloru de peste carpati facia cu densii, rogandu pe coreligiunarii sei de dincóce ca se li sucurga intru ajutoriu si se-i mantue!

Astfelu nu pregetá foi'a magéra „Aradi Lapok“ mai de unadi a reproduce in colonele sale o epistola a unui compatriotu de aici ai filoru lui Israilu care de presinte se afla locuindu in Romania, in care epistola se tanguesce si se plange amaru asupra tiraniiloru omorului, jafului si descriindu in specie tóta scen'a infioratoria pentru densii de la Galatz cu nesce coloru catu se póte de rafinate si blastamate, dar totodata batujocuritoria si scandalose, face unu „Apelu“ sfasietoriu de inima, strabatatoriu de cugetu si simtire si animatoriu la compatimire. — O! ce mai rafineria minunata scie jupanulu de la „Aradi Lapok“ de asiú fi atare corifeu alu unei partide, m'asiú simti indreptatitu si competente a provocá pe DSA ca se-mi arate atare epistola originala a reportatoriulu scinei infioratorie de la Galatiu ca se me convingé despre situatiunea cea atatu de ingrozitoria si faptulu celu scandalosu alu conatiunaliloru de peste carpati ca se-i potemu si noi romanii din Ungari'a condemná pentru asemene comiteri barbare si crudele precum le colorescu emancipatii compatrioti, — dar asiú poté se asigurediu preveru cine si nu me indoescu neci pe unu minutu ca famosulu de la „Aradi Lapok“ in asiú intemplare s'aru vedé in perplesitate si de siguru n'aru fi in stare a produce atins'a epistola, caci de buna séma a sup'to singuru din degete si e o scornitura faurita si purcésa din intrigi si aspiratiuni gidanesci. —

Precandu „Aradi Lapok“ si ié de incidente impartasirile mentiunatei epistole, famosulu „Arader Zeitung“ e cu multu mai liberalu si mai intieleptu, deorece caracteristici'a lui despre Romania nu este basata pe epistole ei pe Telegramme din partea comitetulu gidovescu de la Galatiu indreptate catra marele Banchieriu la Vien'a a caruia cuprinsu produsu in Nr. 233 alui „Arader Zeitung“ e urmatoriulu:

„Acte mari de barbarismu, mai grave decatu cele dejá comise la anulu 1859 se escutara semba'ta trecuta asupra coreligiunariiloru nostrii, tóte sinagogele si Thora's de prestrate le sfaremara. 25 ómeni greu vulnerati. — scenele infioratorie ale cunoscutulu vandalismu duréza in continuu. — Diregatoriele si carmuirea se arata nepasatorie si pasive. — Mentuiti-ne voi si telegrafati via Tultsche.“

La acést'a scire telegrafica esagerata cum se cade, famosulu „Arader Zeitung“ descrie situatiunea gidaniloru Romaniei cu cele mai triste cuvinte versandu totodata catu se póte mai multu veninu asupra romaniloru.

Vasillii acestoru diuarie sustienuti de materialismulu gidanescu si bine platiti, paró sunt trimisi anumitu de la unu capetu pana la celalaltu alu Europei ca emisari si inspiratori

de agitațiuni avendu misiuni a nescocî scornituri infame și calumniatorice pe cari le comunica apoi principalilor sei spre a le bucină în lume și a atrage inversiunare universală asupra romanimeii întregi pe care densii, fara de cea mai mica rezerva se încumeta a o înferă cu „necultura, barbarism și tirania“ și ce mai știu eu câte mascari și batujocuri neonestel!

Maliti'a și efrontari'a gidanésca respective diurnalistic'a germano-gidova pe di totu și mai estinde cutesanti'a de a ne îngnă și infestă și parcă si-au prepusu din totu adinsulu a ne batjocuri în principiu.

Éta bunule cetitoriu mai unu asemenea de pamphletu gidanescu cu care acū se acatia apriatu „de noi romanii din Monarchia austro-ungara“ va se dica si da pe fatia cu tendințios'a maniera atintita spre intrég'a romanime. —

Nu potu întrelas'a a aminti si a face a-tentu pre onor. publicu la unu pasagiu din nr. 236 alu famosulu „Arader Zeitung“, din care se potu conchide imbuldurile și machinatiunile infernale gidanesci în catru sunt indegetate, se pôte convinge întregu publiculu cetitoriu de diuarie despre cutesanti'a și efrontaria ingamfata gidanésca ce e la ordinea dilei și în continuitate se manifesta facia cu Romanii preste totu — pe care i inpéna cu epiteturi scarnave ca „Gespenst der rumänischen Umtriebe“ și alte ce ni sfimu, a le numf.

Prin diferite insiunari și indignatiuni de totu degradatôre diurnalistic'a gidanésca ne plesnesce tuturoru romaniloru dreptu în facia că suntemu nematuri pentru de a figură între celelalte natiune culte și civilizate ale européi că conationalii nostri de peste carpati sunt „barbari, pagani“ și ce mai știu eu cum i demascôza cu scornituri și neesactitati de ale loru. —

Intielegu aci și cele respandite din epoc'a trecutulu candu din capulu locului se fece sfara în tiéra și în asemenea modu se alarmă tóta Europ'a despre unele escese de asemenea natura purcese și escate din certe personali pe cari diurnalistic'a invidiosa le caracterisă totu asiă de grave și barbare, pe candu apoi cele lalte foi le condemnă și demintiă de scorniture false!

Se presupunemu că la Galatiu intru a-deveru conationalii nostri se fie comis crudelitati în contra gidaniloru și se-i fie torturatu dupa cum afirma diurnalistic'a gidanésca fie convinsi acei domni de la „Arader Zeitung“ și „Aradi Lapok“ că noi romanii din Austria cu atatu mai tare i vomu condemnă

și vomu desaprobă confratiloru de preste carpati asemenea crudelitati nepotrivite civilizatiunei, cu catu romanulu neci candu nu s'a dejositu la astfelu de barbarismu ci din contra a fostu espusu aceluasi din alte parti. —

Dreptaceea sunt de parere că a nu respunde la aceste incriminari aru însemnă unu indiferentismu, o aprobare a acelor fapte din parte-ne, aru însemnă o temeritate facia cu insinuarile diurnalistic'e carora li sta în liber'a voia și dupa placu a ne batjocuri caracterulu nobile natiunale ce l'amu ereditatu de la strabunii nostri, și preste totu a ne palmu în publicu fara de a presupune unu revangiu din parte-ne, și în fine aru însemnă că onôrea și caracterulu romanului au disparutu de pe fati'a pamentului și că ni s'au ingrosiatu pelea pe facia, că tôte batujocurile și persiflajiele loru cele ingamfate și malitiöse le primimu de bune și remanendu indiferenti și tacatori li dămu dreptul!

Eu celu putienu nu potu fi de parerea aceea și speru că totu romanulu binesentitoriu în acariua inima romanésca nu sau stinsu schinteia onôrei, și în a cariua peptu anca totu se mai bate inim'a romanésca, nu va fi nepasatoriu facia cu insinuatuni și incriminari de aceste, dreptaceea se-mi fie permis a întrebă intru lamurirea suspitiunei defundate asupra-ne, ôre are cunoscentia domnulu de la „Arader Zeitung“ și „Aradi Lapok“ și despre faptele și efrontariile cu cari se încerca gidanii a rivalisă cu consangeniiloru de din cōce de carpati; — și nu cumva asemenea fapte ale filorulu lui Israilu au atiatu și iritatu spiretele nepaciuite prin densii ale tieraniloru romani și au starnitu în anim'a loru o inversiunare și iritatiune asupra scandalorulu manifestate de atatea ori din partea acestor gidani!

Ôre e cu buna sēma religiunea caus'a unor atari escese? și nu avem noi cele mai sigure documinte despre toleranti'a romaniloru?

Ôre n'ar fi unu pecatu strigatoriu la ceriu a nu li demustră din parte-ne aceste cutesantie infernali și perfide cu care se încumeta a ni atacă scumpetatea și simbolulu natiunale, ôre se nu li întorcemu și noi pamphetele totu cu aceeași mesura cu care ni mesura densii?

Ba dieu se li-o spunemu verde, deci josu cu larfa! se li enarăm vasaliloru faptele gidanesci de dūpa cari se stîrnescu inversiunarele și amaratiunile!

Efrontulu din „Arader Zeitung“ trage la indoiala cultur'a romaniloru preste totu și ne degradéza la unu gradu mare de necivilizatiune afirmandu că nu suntem demni a ocu-

pă locu în societatea natiuniloru culte europene precandu gidanii potu rivalisă cu ori ce natiune culta! Pentru că gidanulu golu ca napulu totu sdrantiosu și saracu indatu cum vine în cutar'ă unu romanescu se tirae și inchina dinaintea atestatoriloru comunali și a preotiméi ca se-lu primésca în comunitate ca se se asiedie aci ca o lipitôria spre a sugé sangele crestiniloru!

Romanulu tolerantu și umanu acceptandu pe jupanulu Itzegu în raionulu comunitatei, jupan'ă sa delocu figuréza ca negutiatoriu, penariu, pelariu, birtariu și inspiratu de înteresu speculativu parcede a se inbuibă și maldar'ă din chinulu și sudorile crunte ale saténului. —

Bunulu cetitoriu credu că va cunósce lipitorile și bidiganele aceste cari nainte de 1848 erau lipiciosi și lingusitori și atrageau compatimirea crestiniloru asupra loru, întielegu pana nu erau emancipati! deci ni rezervăm pentru alta data a scarmenă în specialu aceste lipitori și a li aretă apriét unde e de cautatu isvorulu escéselor și că nici de cum nu jace caus'a în religiune.

Curtius.

Din diées'a Caransebesiului de langa Versietiu, în octomvre 1868.

(Cauzele nôstre bisericesci scolare și preotiesci.) Corespondinția din Banatu aparuta în Nr. 100 alu pretiutei foi „Albin'a“ descoperindu cu tóta sinceritatea neagiunsurile și partialitati ce anca și în presinte se continue chiar din partea consistoriiloru romane și totu în aceeași mesura precum le comitea ierarci'a serbésca; — ni îndemna și pe noi a ni folosî de ocaziunea binevenita și de seculi dorita, acum candu Congresulu nostru natiunale bisericescu și desvôlta activitatea sa a descoperi și din aceste parti nescé abuzuri mai grave a carora delaturare din mai multe puncte de vedere e întetitôria și asupra carora ni permitemu a atrage atentiunea Mari-tului Congresu! —

Am tacutu și ni-am luptatu cu sôrtea ca cu valurile marii pana acum'a, pentru că ni erau curmate nimicite institutiunile autonome la cari se ni fimu potutu luá refigiulu spre tiermurirea acelor valuri de mare ce ni inundau drepturile și autonomi'a bisericesca, prin urmare de ne si vaerăm tôte plangerile nôstre treacu ca si unu glasu în pustia, ca o suflare de ventu, deci am pecatât tare și am trage unu blastemu asuprane prin indiferentismu în viitoriu. —

Sub ierarchi'a serbésca eră cunoscuté

motivele pentru cari în „Institutulu clericalé de la Versietiu“ se primiau cu de a valm'a și fara pregatirile recerute, bagu de sēma fara clase gimnasiali elevi caci supremati'a serbésca avea devis'a ca prin preoti neculti se pōta mai bine întunecă lumin'a culturalei și mai alesu la poporulu romanu. Alte apoiu erau causele cele binecuventate și ilustrate în susatins'a corespundintia dedupa cari totusi se află de „vrednici“ pentru irotonire; — deorece prin asemenea apucaturi suprematisatorii nostri dupa proverbiulu germanu „cu o lovitura omôra de odata duce musce“ fiindca provediendu-ne cu preoti necalificati și pe bani buni, ni-a infiptu rane atatu spiretuale catu și materiale. —

Sunt casuri nenumerate pe cari daca le am pipal de buna sēma am gasi adeverulu necontestabilu; că în cutare comuna se află ordiniora o gazda buna cu avere însemnata și avendu atare fecioru trandavu la lucru si coruptu în moralu nu potea face dōmne ajuta din trensulu — nu lu potea infruă în privinția imoralitatei și coruptiunei, deci vaietandu-se și tanguindu-se amaru asupra netrebniculu fecioru se latia vestea ca prin unu fulgeru electricu prin comuna asia catu devinea și la urechile cutarui parinte preotu, carele apoi chiamă numai decatu pe nacagitulu parochianu și parinte superatu la sine, și cu svaturi parintesci stîrnea intru densulu aceea idee frumoasa: că altu modru de îndreptarea feciorulu stricatu nu este de catu: ta'ta se facea cumu va sci dōra va scōte popa din elu prin care apoi dupa marturisirea parintelui preotu de seguru se va îndreptă și va fi omu vestitu și cinstitu în comuna, și pe langa tôte se va mantui și de catania!!

Bietulu parinte superatu dandu credientu astorfelu de svaturi speculative, în abundanti'a averii, ce si-a cascigat'o cu sudori nici că se mai indoia și invoidu-se la negociatiunile indegetate de „taic'a pop'a“ se facea tôte cele de trebuintia mai intaiu cu precinstitul domnu protopopu carele apoiu primea numai decatu sarcin'a asupra-si și alergandu de vreo cateva ori la Presanti'a sadomnulu „Vladica“ deodata te pomeniai că celu ce umblă odiniora pe dealuri chiotindu și prin birturi saltandu, e popa! Asemene casuri dureroase amu poté enumeră destule dar nevoindu a abusat de paciinti'a onoratorulu cetitori ne marginimu a ilustră numai o specialitate de acestu abusu condemnabile, care ni a remasu urma si dovéda viua a sortei celei vitrege și apesatorie din partea serbiloru.

Nu departe de aici este o comuna frumoasa și bisericanii cei cvlaviosi în stare fôrte buna materiala pe care ierarci'a cea vitrega

FOISIÓRA.

Poesi'a romana în trecut. *)

I.

În tempulu revolutiunii de la 1821 poesi'a romana dormea în orasie. Entusiasmulu natiunale nu se esprimă în destulu neci cu puterea ce-i creau marile eveneminte. Totu ce au produsu orasiile este unu marsiu care esprima semtiemintele mercenariloru straini venitii a se bate contra turciloru. Ceva de egoistu ce mirôsa a plesica:

Aideti frati se traimu bine,
Se traimu totu pentru noi,
Căci curundu vremea ni vine
Incarcata de nevoi.
Pomu eramu si frundi'a verde
Si verdéti'a mi se perde!
Pomu eramu eu pomu.
Vai! saracii arnauti!
Cum i chesagesce turcii.

*) Desertatiunea acésta critica literaria o reproducemu din „Albin'a Pindului“, carea dintre tôte foile de litere romane ce aparu astadi este cea mai variôsa și contine lucruri de mare interesu pentru totu romanulu iubitoriu de litere, sciintie și arte, de aceea o mai recomandăm odata atentiunii publiculu romanu. „Albin'a Pindului“ apare în Bucuresci și e redigéta de junele poetu Grigorie, Haralambu Grandea. Pretiulu abonamentulu pe unu anu este 9 fl. v. a. pentru romanii din Austri'a. Credemu a face unu sîerbitiu cetitoriloru nostri, cari nu posedu fōca susnumita, daca reproducemu desertatiunea acésta ce provine din pen'a renumitulu nostru poetu D. Bolintinenu. Ea este de interesu mai cu sēma pentru junii poeti romani din Austri'a, chiaru și pentru aceia, ce nu vor se créda în „verba magistri.“

Redactiunea.

În campie in sa resunau doinele cari esprimau suferinti'a poporulu din partea greciloru și a boeriloru; cantece pline d'e profunda tristéti'a, dar fara energi'a ceruta popóreloru în lupt'a pentru libertate.

Cu tôte acestea aparū unu mare poetu romanu. Acest'a fuse Tudoru Vladimirescu. Operile sale sunt patrioticele proclamatuni ce le îndreptă catra poporulu romanu provocandu-lu la arme pentru disrobirea patriei. Erau dōue idei, dōue interese diferite, dōue revolutiuni, aliate momentanu, dar' carile se inghitu mai tardiu un'a pe alt'a.

Romanii se aliau cu grecii ca se gonésca pe greci din tiéra; cei din urma se aliau cu romanii, impinsi de rusi, ca se robésca pe romani în numele libertatei. Fruptulu nu eră parguitu. Inimile arau inchise. Astfelu se esplica lips'a canteceiloru de libertate din ace'a epoca.

Vacarescii murmurau în aerulu dulce alu patriei și alu libertatei cantecele loru imitate de la poetii greci antichi. Beldimanu, Conachi și alti poeti din Moldov'a, introdusesé scōl'a poetica gréca clasica. Nu eră anca nemica romanu în poesie, afara de cantecele poporale, cari dismerdau poporatiunile tierane, dar cari nu se întindeau peste barierele orasiiloru și nu intrau în salónele boeriloru: tocmai pentru că nu aveau vesimentu strainu.

Ocupatiunea tieriloru prin rusi dupa carii urmă regulamentulu, marí caderea muselor.

Éca ce eră poesi'a atunci:

„Ah! iubita tu frumoasa
Ce esci din prosti muritori,
Te-ai saditu ca trandafirulu
Între celelalte flori.
Ce ochi potu ca se te védia

Si dreptate se nu-mi dea,
Că-ti inchinu pentru iubire
Postu și rangu și viét'i'a mea.“
Éca si form'a elegica de atunci!

„Hamorasiu tiranu,
Tiranu și dusimanu,
Tare te-ai silitu
Si m'ai despartitu
De-alu meu puisioru
Vrednicu de hamoru.“

Acum se vedemu cum cantau musele campului, pre candu cele orasiene erau atata de cadute:

„La cosiarulu deramatu
Stă boerulu razematu,
Numai auru imbracatu.
Canta, inima-i e foeu!
Dragustea-i n'are norocu.
Elu trimite slugele,
Se-i dea Din'a budiele.
Din'a cu gur'a de fragu
Dice: altu-mi este dragu,
Ca mine baetu seracu.“

Orasiile suntu innecate de cantece amoróse pe cari le canta lautarii. Munteni'a este innecata de aceste cantece facute în Moldov'a, cele mai multe obscene.

Armat'a romana se farma.
Vacarescu face unu marsiu natiunale.
Heliade traduce versuri din Lamartine.

Aceste versuri incanta pe romani.
Spiretulu religiosu ce inspirase pe marele poetu francesu avū resunetu în societatea de atunci. Acésta scōla nasce pe Alesandrescu, unu gratiosu imitatoriu alu lui Lamartine, poetu necorectu. Spiretulu restauratiunii din Franci'a carele insufase pe marele

poetu francesu creă la romani imitatori. Poesi'a clasica gréca fuse uitata și se adoptă poesi'a plangatôria de pe malurile Senei. Poetii romani se inspirau din cartile poetiloru straini.

Vacarescu vorbî romaniloru despre „primaver'a amorului“, acésta poema démna de Anacreonu.

Cărlôv'a apare. Cărlôv'a scriea în limb'a gréca. Dupa staruinti'a lui Voinescu elu scrie în limb'a romana „Marsiulu seu nemuritoriu“ la arma'ta romana. Poesi'a luă atunci o intiparire romana, patriotica, energica.

Neci o data cōrd'a romana nu resunase mai sublimu, mai romanescu. Astfelu tóta natiunea fuse misicata de aceste sunete nôue carile innaltiau sufletele cu o putere necunoscuta anca.

În acésta serie de poeti se ivi C. Negrutu, dulce bardu alu Moldovei. Elu creă o scōla nôua în Moldov'a. Versatu în literele ruse, aduse unu profumu slavu în forma ce rechiamă pe Puskinu. Aduse ceva nou, suavu, gratiosu și sciū romanii și delicatisă prin arta acele bori reci ale musei scite. C. Negrutu este unu mare poetu.

În Munteni'a aparū Parisu Mumulenu; Antoniu Panu, poetu poporale, elegicu și satiricu, cantandu suferintiile și ironiile poporulu romanu în contra boeriloru, tiganiloru, popiloru și greciloru.

Intr'o gingasia anacreontica, de acestu poetu aflăm aceste versuri:

„Ploscuti'a mea, iubitu vasu!
Pasere cu dulce glasu,
Eu în susu candu te radicu,
Tu f-mi canti cu licu, licu, licu!
Si me saruti totu în nasu,
De nu me 'nduru se ta lasu!“
C. A. Rosetti, printr'o colectiune de

serbésca respective domnulu Vlădica alu Versietului, prin apucaturile susamentite au osendit'o cu duoi preoti unulu betranu, celalaltu mai teneru, ambii corupti in betia in gradulu celu mai scandalosu. — Betranulu preocupatu de patim'a betiei anca de la teneretie infrantu si molipsitu de poteri spirituale, morale si fizice, incatu delaturarea lui din starea preotiasca anca nainte de unu deceniu a fostu o necesitate si intetire urgente. Imoralitatea celui mai teneru, carele n'a invetiatiu neci clasele normale necum vre un'a gimnasiala si cu atatu mai putienu a serversitu cursurile teologice, au devenitu in comuna obieptulu batjocurilor si scandalului publice! Poporeniu de acolo in mai multe ronduri precum in scrisu asiá si cu gur'a infacisindu-se la Présantia Sa domnulu Episcopu alu Caransebesinlu audecoperitu tota tréb'a, cum acestu individu si cu ce midiloce s'au aplicatu la starea preotiei prin influinti'a concernentulu protopopu din interesu egoisticu anca sub custat'a ierarchia serbésca si descriindu-i portarea cea scandalósa a preotulu au pretinsu delaturarea lui si inlocuirea parohiei cu unu individu mai cultu si mai aptu care se aibe si moralu bunu — au enaratu fapte evidente ale scandalitatiloru si coruptiuniloru comise de acestu preotu — daru durere cá tóte au fostu zadarnice pentru cá respectivulu preotu e favoritul protopopulu concernentu anca din tempulu teneretieloru sale si precinsti'a sa n'au lasatu odata cu capulu a se realisá delaturarea lui desi Présantia S'a domnulu Episcopu secerandu convingere firma despre asertiunile poporeniloru, si avea intentiuni parintesci facia cu densii a lidá unu altu preotu mai de dómne ajuta care se corespunda misiunii celei sublimé de povatui-toriu sufletescu. Dar in contra carora intentiuni si promisiuni parintesci ale Présantie Sale opunandu-se protopopulu si caracterisandu cererea comunei de falsa si misteriósa — ambii respectivii preoti si astadi pórtá darulu preotiescu continuandu imoralitatile cele mai scarnave! fara ca se se fia emisú pana a-cuma macaru o comisiune spre a cercá ponderositatea motiveloru produse in nenumeratele suplice care sunt basate pe fapte si adeveruri nerrefusabile.

Se aruncamu o privire la starea bisericiloru nóstre si mai alesu pe care le chivernisescu astfelu de preoti apoi indatu vomu cunosce catu de bine se ingrivescu acei pastori sufletesci de acele; placa orisicui a face escursiune prin unele comune din pregiuru si nu ne indoimú nici pre unu momentu cá va secerá deplina convingere despre nepasarea si ticălosia cea mai durerósa facia cu biseric'a care

satire amintí romaniloru pe Beranger si nasoci satir'a politica in Romania'a.

Prin cate-va satire, cari fura fórté gustate de poporu, facú se se turbure curtea lui Bibescu, care nu iubea libertatea.

Heliade fuse in privinti'a versificatiunii profesorulu poetiloru din timpulu acela. Elu reusi in traductiunile sale poetice. Meritul seu celu mai mare inse fuse celu de gramatistu. Elu formá o limba. O idee politica se ascunde sub form'a limbéi ce facea. Combatendu vorbele slave din limba, elu combatea slavismulu, influinti'a Rusiei. Heliade reusi si acé-s'a lu facú capulu guvernulu in anulu 1848, candu romanii se revoltara contr'a proteptoratulu exclusivu.

Nimene nu reusi cá Heliade in satirele politice de circumstantia. „Maciasulu“ va remané unu capu de opera.

Nu fara cuventu i s'a datu numele de „parinte alu limbéi romane.“ Fara a merge prè departe pana a cadé in pedantismu elu a remasu intr'unu just milieu care póte avé siansa de reusire, fiindu mai apropiatu de natur'a limbéi romane.

Europ'a incercase in litere o inriurire de descuragiare, unu spiretu de scepticismu, o manie de a nu mai crede in nimicu, o intre-cere de a paré slabu, sdrobotu, lancedu, murindu, séu mortu. Acestu spiretu súflá asemea si pe córdele lirei poetiloru romani. Cati-va compilatori incepura se suspine si se ni spuie cá numai este nemica, cá lumea erá fáta fatalitatei si alte aberatiuni nascocite de o scóla lanceda formata de ómeni obositi la banchetulu vietiei sentiualiste unde perdusera tóte florile energiei sufletulu lor. Atunci resuná o voce poetica, fara imagine, fara profumulu si grati'a poesiei antice; dar plina de

ruinandu-se de timpuri indelungate e desolata din launtru si din afara catu amerintia cu demolare totala si temerea acésta impede ca pe bisericiani a o cercetá; precandu visteri'a bisericii are capitale acorora administrare e necunoscuta si neevidinta, precandu preotiloru nici cá le pasa, pentru cá au protectori potinti prin urmare nime nu-i trage la raspundere nici nu i controléza. Se ne ostanimu apoi pana in scólele comunale osendite cu de asiá preoti si vom intimpiná pe aceeasi urma neajunsurile si dificultatile cele mai dureróse.

Edificiulu scolei in stare desolata cu ferestrele tóte sparte scaunile tóte frante si derimate ici colé abié vei vedea unu bietu de pruncutiú tremurandu de frigu, si candu te uiti la invetiatiu ti vine se plangi de mil'a lui si ti se sfasie inim'a ascultandu-i vaitarile si tanguirile in contra preotiei cá lu gonesce si intarita pe antisti'a comunala se nu-i dee competintiele lefei si a emoluminteloru sale, se nu grigiasca de cele necesarie la scóla, si tóte numai pentru cá serimanulu invetiatiu nu póte si nu vre se fia de panura lor; — deci tóte din resbunare si ura personala spre scaderea causei comune bisericesci si scolare. Se ne uitamu apoi la ceialati preoti cari au gustatu din nectariulu culturai si a sciintieloru si cari s'au preparatu spre starea preotiasca si vom afliá contrariulu, i vom deosebí indata ce vom intrá in biseric'a si scóla, ma conversandu cu de aceia vom afliá indata aspiratiuni, nobile si sautaria pentru poporu, si chiaru esteriorulu acestora ni insufla respectu si iubirea lor. —

Se ne ducemu in atare satu cu preoti neculti unde nu este notariu in locu, si se intrebámu poporulu cá la cine se adreséza cu atare scrisóre, sentintia, indorsata etc. de la judecatorie — care n'o pricepe — macarea e scrisa romanescé ca se-i dee deslucire, si vom primí respunsulu cá la gidanu, la jupanulu Itzig séu Avram vedi bine cá pop'a nu pricepe ca si bietulu plugariu, éra gidanulu desi pe acea urma n'o pricepe, dar totusi se arata, facia cu poporeniu cá scie mai multu de catu tai'ca pop'a!?

Se ni aducemu aminte de batjocurile casianute din partea auctoritatiloru militare si civile sub sistem'a lui Bach-Schmerling cu ocasiunea asentarii si reclamatiuniloru, candu acei domni catanesci dedea de atare documentu, estrasu séu informatiune estradata din protocólele matriculare prin respectivulu preotu necultu si neinvetiatu — si va afirmá veru care cá oficialii de nationalitate romana trebuie se se rusine insusi de esprimatiunile ce se manifestá facia cu nesciinti'a preotiei! —

viéti'a si energie, tenera, puterica; scinteindu de sperantia, de curagiu, de barbatia; avendu ceva aspru, ca caracterulu Romaniloru sub republica, ca aerulu insufletitoriu alu Carpatiloru. Erá o oda la romani de Andreiu Muresianu. Acésta oda misicá inim'a romaniloru. Erá unu timpu contrariu atatu libertatei, catu si sentiementeloru nationale. Unu argintariu batendú nescé nasturi de argintu cu initial'a N (Nationalu) spre vendiare, fuse silitu de capitanulu Costache a retopí nasturii si avú cateva óre de arestu. Cu tóte aceste curtea domnésca nu remase nepasatáre la impresiunea produsa de oda lui Muresianu si se grabí a-i trimite cadouri si fericitarii.

Catra aceste C. Aristia publicase dóue rapsodii din omeru in versuri albe. Poetulu fuse multu criticatu pentru introducerea mai multoru vorbe compuse in limba precum: *bratiu-albu, Cui-fulgerosulu Ectoru, polifisvós'a mare*, etc.; dar ni dete pe omeru, mai multu de catu se putea sperá, cáci nemicu nu se traduce. Talentulu seu facú minuni intr'o limba nascenda. Mai tardiu poetulu eminentu rupse acele rapsodii si traduse altele intr'o limba nóua a sa, armoniósa, incantatoriá; dar care nu este limba romana. Ca s'o intielegi cata se cunosci cele doue limbi antice. Unu termen de mediulocu intre cea de'n-taiu si cea din urma traductiune ar fi fostu mai priinciosu. Daca acésta limba a poetulu ar fi fostu intielósa de romani, n'ar fi fostu nemica mai frumosu. Cu tóte aceste omeru astfelu tradusu de Aristia, va remané o lucrare pretiósa pentru ómenii cari lu intielegu.

Pe la anulu 1845 incepú o nóua impulsione poetica. Ea vení din Moldov'a. Poetulu Alessandri modulá cantecele sale intime in-cepute pe malulu Senei unde si facuse educatiu-

astadi totu acele batjocuri vom audí din gur'a stepanitoriloru firesce magiaresci si daca vom cercá starea materiala a unuia si altuia ne vom convinge cá preotii cei mai culti si de dómne ajuta sunt cu multu mai scapatati si mai seraci decatu ceialalti pentru cá intielegemu aci si modulu vietii si recerintiele acestora; pe celu mai cultu macar catu de seracutiú se fia nu lu ve vedé umblandu in vestiminte de totu necorespondietórie starei preotiesci, nespalatu si nepeptenatu din dumineca in dumineca. Nu lu ve vedé in asemenea costumu derogatoriú starii preotiesci preportandu-se prin tergulu publicu in orasiéle vecine Oravitia si Versietiu spre batjocura si scandalulu natiunei si alu bisericeii ametitu de folosirea cea peste fire a beuturii spirituose — precum s'au produsu unii de ceialalti, si precum le-am facutu dejá cunoscutu venerabilulu nostru consistoriu.

Deci dara noi consimtiendu cu cele dejá impartasite si mai susu amintite din numi'a corespundintia intrebámu, óre prin astfelu de subiecte petate si marcate nu patimesce poporulu si natiunea pentru interesulu egoismulu netiermuru alu unoru capetenie bisericesci? — óre nu se calca cu deadinsulu in picioare auctoritatea bisericeii nóstre dreptu credincióse? si nu va incetá mai pre urma increderea acestoru capi bisericesci la turm'a incredintiata povetiuierei lorú sufletesci? éra moralitatea devenindu cu totulu decadiatu nu va aduce coruptiune preste totu poporulu carele prè usioru urméza esemplulu preotiei, si apoi cine va raspunde pentru scaderile si batjocurile ce se vor escá din fatalitatele aceste? Mantuitorulu nostru Cristosu a disu: cá daca te necagiesce unu ochiu scóte-lu afara, neghin'a gráului natiunalu, cum sunt asemenea preoti, trebuie scósa din semanti'a cea curata ca se resara gráu curatu!

Acésta credemu cá e si ar trebui se fia detorinti'a si devis'a preiubitiloru si presantiloru nostri parinti Archierei si a veru carui romanu si crestinu adeveratu si binesentitoriu, éra nu intrepunerile si machinatiunile factoriloru respectivii condusi numai de nesatiósulu egoismu si interesu personalu spre daun'a bisericeii si a natiunei, dar nu mai putienu spre degradarea auctoritatii episcopesci care in poterea dreptulu de archipastori are sant'a chiamare a pedepsí pe cei peccatosi fara crutiare éra pe cei drepti si asuprii a-i scuti si a-i mangaié in contra veru ce asuprii, respingandu de la sine tóte incercarile de influentie si partinire netemeinica conformu eternulu adeveru si dreptatei, — apoi a osendí mintiu-

nea. Reintorsu in patri'a sa, elu versá in cantecele sale sentiementele si expresiunile Moldovei. Elu fuse datoriu renumirea sa cantece-loru nationale romane, si aceste cantece populare i datorara lui profumulu delicatu alu talentulu seu si radicarea lorú din coruptiunea timpuriloru la adeveratu meritulu.

De atunci poesia se romanu. Cateva poeme de ale poetulu intiparite de viet'a romana minunara pe romani prin noutate, puterea cugetariloru, delicateti'a expresiuniloru si prin grati'a cu totulu romana. Astfelu fusera *Baba-clónti'a, Tatarulu, Cínelu-Cínelu*, si cateva alte cantece vite-gesci cari anuntiará venirea *Mariórei Floriórei*, bucolica romanescá, pastrandu forma capriciósa pana a vatemá legile poesiei, sentiualista: dar esprimata cu atata delicateti'a si gratie, incatu sentiualismulu este nobilatu si incanta.

Publicarea cantece-loru populare adaugá la glori'a poetulu.

Dupa evenemintele din 1848, cari chiamara pe romani la actiune, efectulu dorintieloru traditionale si alu lucrariloru literarie de mai multi ani in Transilvani'a si cele dóue principate, musele romane se sfira, se retrasera si lasara tierimulu liberu actiunii politice. Dar si'n acestu tempu se audira vocile mai multoru poeti juni, uninduse cu sunetele nationale: Cretienú, Granda, Sionu; apoi Sihlénu, Deparatiénu, Georgescu, catetrei (totitrei) murindu anca teneri; Aricescu, Baronz, Sierbanescu, Marienescu din Banatu, Zamfirescu, Negruzi junele si mai multi alti.

Asiá cá in tóte provinciile Daciei se aude murmurandu unu roiu de poeti teneri. Nimine inse nu-i citeasca. Acésta vine póte de acolo cá, desi au aparutu in-

nile si intrigele factoriloru cari se incumeta pe cont'a Presintieloru sale a comite abusuri nemai pomenite si nepotrivate spiritulu tempului de acum; caci se nu presupuna nimene astadi cumcá lumea e totu asiá de hebaucá si timpita ca se nu cunósca si preocépa totu ce se face cu nedreptulu, si degeaba se opintescu acei factori influintiatori ori ce pira data in contra favoriteloru lorú a o rostogolí, si deschierá de netemeinica si mintiunósa — prin cari maniere apoi totdeuna demintiescu adeverulu inaintea Archiereulu, — cáci faptele cele rele trebuie se-si primésca resplata bine-meritata mai timpuru séu mai tardiu!

Pentru aceea fiindu prébine cunoscutu tóte abuserile aceste aru fi timpulu ca prin o vindecare radicala se se curme odata pentru totdeuna spre ce scopu credemu cá numai Maritulu Congresu, dejá inceputu de la Sibiu este competinte a luá o direptiune energica intru total'a delaturare a acestóru si a esoperá ca pe viitoriu causele disciplinare in contra preotiei se nu se mai decida fara de intrevénirea si incurgera barbatiloru de specialitate científica din statulu mireniloru precum neci elevi in teologia se nu se primésca si candideze spre itronnire intru preoti fara de a posedé calitatile recerute cá numai asiá vor incetá abuserile pe langa supraveghiare nepartiala si independenta de cleru, si numai asiá ni vom poté ajunge tint'a de multu dorita, adeca „*prosperarea si infflorirea natiunei*“ intru luminarea adeverata a poporulu si regenerarea scumpei nóstre maice bisericeii dreptu maritóre greco-resaritene. —

Unu fiu dreptu credintiosu.

VARIETATI.

— *Societate de leptura.* Inumea romana coadunata la gimnasiulu d'in Szegecinu, voindu a raspunde in modu catu mai laudabilu acceptarei comune a natiunei romane, si voindu a impliní sacra misiune de „conlucrare“ — si-a determinatu a remané si in viitoriu pre langa continuarea lucrariloru incepute in anii trecuti. Spre scopulu acesta junimea in 10 l. c. convení in edificiuu gimnasiulu, si dupa inscrierea membriloru pasí la alegerea comitetulu conducatoriu. S'au alesu de presiedinte B. Hangia st. 8. cl; de notariu coresp. G. S. Grozescu; de not. sied. D. Muresianu; de casariu P. Milu; de bibliotecariu I. Jorg'a, toti st. 7. cl. — Siedintiele societatei se vor tiené in tóta joia. Statutele s'au renoitu si intaritu de corpulu profesoralu. Zelu este, sperámu la inaintare. Incheiu cu cuvintele: Dee

spiratiuni destulu de gratióse, dar nu s'a produsu nemica nou, neci in cugetare, neci in fórma; nemica originalu, nemica ce n'ar fi fostu disu deja inainte.

Cu tóte aceste nu se mai citeasca nemica neci in limb'a tieiei, neci in limbi straine. Au disu unii cá actiunea politica, viet'a reala, positiva a trebuitu se faca pre ómeni a nu mai cetí, de catu scrieri politice; dar acésta anca pare fara cuventu cáci neci articule, neci foile politice nu sunt citice. Noi credemu cá acésta cadere a literiloru este o consecintia a datineloru de astadi. Din dí in dí totu se disromanescé; unu spiretu de cosmopolitismu nascutu din coruptiunea datineloru si din lips'a disvoltarii inimei si a cugetariloru, a cautatu se lovésca cu mórté trei eleminte de vietia ale unei natiuni: *relegiunea, romanismulu, literile.*

Din momentulu ce Dumnedieu este pusu la indoéla, ce nemurirea sufletulu este privata de unu visú, indata ce incepe unu poporu a se personificá in individu, viet'a lui se pare scurta ca viet'a unui omu, misiunea a traí bine si a se dismerdá in cerculu sentiualismulu; de aici urméza uitarea de totu ce este mare, patrie, sacrificie, tendintie generóse pentru venitorulu patriei, glorie nationala. Daci erau vitegi si mureau cu fericire pentru libertatile patriei lorú, cáci credeau in nemurirea sufletulu, in nemurirea natiuniloru, cáci aveau datine simple si urau lucsul.

Amu vorbitu rapide despre poeti, acum se vorbimu mai prelargu despre scrierile lorú.

(Va urmá.)

D. Bolintinenu.

